

24. april 2013

Forslag

til

Lov om ændring af universitetsloven, lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, lov om maritime uddannelser og lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU)

(Obligatorisk tilmelding til fag og prøver svarende til et fuldt studieår, afskaffelse af muligheden for at melde fra prøver, etablering af bedre rammer for merit ved studieophold på en anden institution eller studieskift, bedre overgange mellem bachelor- og kandidatuddannelser og studiestartsprøve)

§ 1

I universitetsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 367 af 25. marts 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 5, stk. 1, nr. 3, ophæves.
2. Efter § 5 indsættes:
»§ 5 a. Universitetet kan udbyde supplerende uddannelsesaktivitet til studerende, efter at de er optaget på en kandidatuddannelse, med henblik på, at de erhverver de nødvendige faglige forudsætninger for fortsat optagelse på uddannelsen.«
3. I § 8, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »om adgang til og optagelse på uddannelse«: », herunder supplerende uddannelsesaktivitet, jf. § 5 a.«
4. I § 8 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:
»Stk. 2. Ministeren fastsætter regler om tilmelding af studerende til uddannelsens fag og prøver ved de enkelte bachelor- og kandidatuddannelser, jf. § 4, stk. 1, nr. 1 og 2, herunder tilmelding af bachelorstuderende til fag og prøver på kandidatuddannelse.
Stk. 3. Ministeren fastsætter regler om, at forhåndsgodkendte uddannelseselementer, der efterfølgende er gennemført og bestået, erstatter dele af uddannelsen (merit), herunder om at universitetet indhenter oplysninger hos den studerende eller andre uddannelsesinstitutioner i Danmark eller i udlandet om gennemførte uddannelseselementer. Ministeren fastsætter endvidere regler om, at gennemførte og beståede uddannelseselementer fra en uafsluttet uddannelse erstatter dele af en ny uddannelse.«
Stk. 2 bliver herefter stk. 4.
5. I § 18 indsættes som stk. 6:
»Stk. 6. Studienævnsformanden kan i særlige tilfælde godkende ændringer i studienævnets afgørelser om forhåndsmerit.«
6. I § 19 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:
»Stk. 3. Ministeren yder ikke tilskud til universitetets udbud af supplerende uddannelsesaktivitet efter § 5 a.«
Stk. 3-11 bliver herefter stk. 4-12.
7. I § 26 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:
»Stk. 3. Universitetet skal opkræve fuld betaling for udbud af supplerende uddannelsesaktivitet til visse udenlandske studerende, mens universitetet afholder udgiften til denne aktivitet for øvrige studerende, jf. § 19, stk. 3.«
Stk. 3-6 bliver herefter stk. 4-7.

§ 2

I lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 882 af 8. august 2011, som ændret ved § 1 i lov nr. 1372 af 28. december 2011, § 4 i lov nr. 1373 af 28. december 2011 og § 1 i lov nr. 1236 af 18. december 2012, foretages følgende ændringer:

1. I § 22, *stk. 1, nr. 4*, indsættes efter »censorer«: », herunder om tilmelding til uddannelsens prøver.«
2. § 23 affattes således:
»§ 23. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fastsætter regler om, at uddannelsesinstitutionen træffer afgørelse om merit for dele af en uddannelse på baggrund af gennemførte og beståede uddannelseselementer og beskæftigelse, herunder om at uddannelsesinstitutionen kan indhente oplysninger hos den studerende eller andre uddannelsesinstitutioner i Danmark eller i udlandet om gennemførte uddannelseselementer og beskæftigelse.«

§ 3

I lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, jf. lovbekendtgørelse nr. 868 af 26. august 2012, som ændret ved § 4 i lov nr. 1236 af 18. december 2012, foretages følgende ændringer:

1. I § 10, *stk. 1, nr. 1*, indsættes efter »varighed«: », herunder om tilmelding af studerende til uddannelseselementer«.
2. I § 10, *stk. 1, nr. 2*, indsættes efter »bedømmelse«: »og tilmelding af studerende til uddannelsens prøver og bedømmelser, herunder tilmelding af bachelorstuderende til uddannelseselementer, prøver og bedømmelser på kandidatuddannelser«.
3. I § 10 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:
»*Stk. 2.* Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fastsætter regler om, at uddannelsesinstitutionen træffer afgørelse om merit for dele af en uddannelse på baggrund af gennemførte og beståede uddannelseselementer, herunder om at uddannelsesinstitutionen kan indhente oplysninger hos den studerende eller andre uddannelsesinstitutioner i Danmark eller i udlandet om gennemførte uddannelseselementer.«
Stk. 2 og 3 bliver herefter *stk. 3* og *4*.
4. I § 16 *a*, *stk. 3*, ændres » 3, 6 og 7« til: »3 og 5-7«.

§ 4

I lov om maritime uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 207 af 4. marts 2011, som ændret ved § 1 i lov nr. 1373 af 28. december 2011, § 2 i lov nr. 478 af 30. maj 2012 og § 5 i lov nr. 1236 af 18. december 2012, foretages følgende ændringer:

1. I § 12, *stk. 1, nr. 2*, indsættes efter »herunder«: »om de studerendes tilmelding til uddannelseselementerne, «.
2. I § 12, *stk. 1, nr. 4*, indsættes efter »herunder«: »tilmelding til uddannelsens prøver.«
3. § 12, *stk. 2*, affattes således:
»*Stk. 2.* Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fastsætter regler om, at uddannelsesinstitutionen træffer afgørelse om merit for dele af en uddannelse på baggrund af gennemførte og beståede uddannelseselementer og beskæftigelse, herunder om at uddannelsesinstitutionen kan indhente oplys-

ninger hos den studerende eller andre uddannelsesinstitutioner i Danmark eller i udlandet om gennemførte uddannelseselementer. «

§ 5

I lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU), jf. lovbekendtgørelse nr. 206 af 27. februar 2013, som ændret ved § 2 i lov nr. 274 af 19. marts 2013, foretages følgende ændring:

1. § 8, stk. 2, nr. 3, ophæves.
Nr. 4 bliver herefter nr. 3.

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2013, jf. dog stk. 2-5.

Stk. 2. Lovens § 1, nr. 1-3 og 6 og 7, samt § 5 har virkning for studerende, der påbegynder en kandidatuddannelse den 1. februar 2015 eller senere.

Stk. 3. § 8, stk. 2, i universitetsloven, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 4, samt lovens § 2, nr. 1, § 3, nr. 1 og 2 samt § 4, nr. 1 og 2, har virkning fra den 1. juli 2014.

Stk. 4. § 8, stk. 3, i universitetsloven, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 4, samt lovens § 1, nr. 5, § 2, nr. 2, § 3, nr. 3 og § 4, nr. 3, har virkning for studerende, der søger om merit og forhåndsmerit for studieophold, der skal gennemføres fra studieåret 2014-15 eller senere.

Stk. 5. Regler udstedt i medfør af universitetsloven, lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, lov om videregående kunstneriske uddannelser, lov om maritime uddannelser og lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU) forbliver i kraft, indtil de ophæves eller ændres.

§ 7

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Lovforslagets baggrund og formål
2. Lovforslagets indhold
 - 2.1. Universitetsloven
 - 2.1.1. Øgede krav til studerende om fremdrift på studierne
 - 2.1.1.1. Gældende ret
 - 2.1.1.2. Den foreslåede ordning
 - 2.1.2. Nye rammer på universitetsuddannelser, der støtter aktiv studie gennemførelse
 - 2.1.2.1. Ny meritpraksis
 - 2.1.2.1.1. Bedre merit ved studieophold
 - 2.1.2.1.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2.1.1.2. Den foreslåede ordning
 - 2.1.2.1.2. Bedre merit ved studieskift
 - 2.1.2.1.2.1. Gældende ret
 - 2.1.2.1.2.2. Den foreslåede ordning
 - 2.1.2.2. Afskaffelse af supplerende mellem bachelor- og kandidatuddannelse
 - 2.1.2.2.1. Gældende ret
 - 2.1.2.2.2. Den foreslåede ordning
 - 2.1.2.3. Mere fleksibilitet mellem bachelor- og kandidatuddannelser
 - 2.1.2.3.1. Gældende ret
 - 2.1.2.3.2. Den foreslåede ordning
 - 2.2. Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser
 - 2.2.1. Øgede krav til studerende om fremdrift på studierne
 - 2.2.1.1. Gældende ret
 - 2.2.1.2. Den foreslåede ordning
 - 2.2.2. Ny meritpraksis
 - 2.2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2.2. Den foreslåede ordning
 - 2.3. Lov om videregående kunstneriske uddannelser
 - 2.3.1. Øgede krav til studerende om fremdrift på studierne
 - 2.3.1.1. Gældende ret
 - 2.3.1.2. Den foreslåede ordning
 - 2.3.2. Ny meritpraksis
 - 2.3.2.1. Bedre merit ved studieophold
 - 2.3.2.1.1. Gældende ret
 - 2.3.2.1.2. Den foreslåede ordning
 - 2.3.2.2. Bedre merit ved studieskifte
 - 2.3.2.2.1. Gældende ret
 - 2.3.2.2.2. Den foreslåede ordning

- 2.3.3. Mere fleksibilitet mellem bachelor- og kandidatuddannelser
 - 2.3.3.1. Gældende ret
 - 2.3.3.2. Den foreslåede ordning
- 2.4. Lov om maritime uddannelser
 - 2.4.1. Øgede krav til studerende om fremdrift på studierne
 - 2.4.1.1. Gældende ret
 - 2.4.1.2. Den foreslåede ordning
 - 2.4.2. Ny meritpraksis
 - 2.4.2.1. Gældende ret
 - 2.4.2.2. Den foreslåede ordning
- 2.5. Lov om statens voksenuddannelsesstøtte
 - 2.5.1. Afskaffelse af SVU til supplerende mellem bachelor- og kandidatuddannelse
 - 2.5.1.1. Gældende ret
 - 2.5.1.2. Den foreslåede ordning
- 3. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner
- 4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
- 5. Administrative konsekvenser for borgerne
- 6. Miljømæssige konsekvenser
- 7. Forholdet til EU-retten
- 8. Ligestillingsmæssige konsekvenser
- 9. Høring
- 10. Sammenfattende skema

1. Lovforslagets baggrund og formål

Lovforslaget fremsættes som opfølgning på aftalen af 18. april 2013 mellem regeringen (Socialdemokraterne, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti) og Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance om en reform af SU-systemet.

Baggrunden for aftalen er, at de unge i Danmark bliver sent færdige med deres uddannelser og kommer sent ud på arbejdsmarkedet. Det skyldes bl.a., at mange af de studerende venter længe med at begynde på deres videregående uddannelser, og at mange især universitetsstuderende overskrider den normerede studietid, ligesom barrierer og blindgyder i uddannelsessystemet for ofte forsinker de studerende.

Studerende på de videregående uddannelser bliver forsinkede af forskellige årsager. I nogle tilfælde skyldes det de studerende og deres studiekultur. I andre tilfælde skyldes det regler, fastsat fra enten centralt hold eller på institutionerne, f.eks. fordi der er barrierer for, at de studerende kan få godkendt en meritoverførsel.

Der skal derfor stilles øgede krav til både de studerende og uddannelsesinstitutionerne om hurtigere fremdrift på studierne.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af SU-loven, lov om befordringsrabat til studerende ved videregående uddannelser og lov om befordringsrabat til uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser m.v.

Partierne bag universitetsloven – regeringen (Socialdemokraterne, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti), Venstre og Det Konservative Folkeparti – er endvidere enige om, at der skal stilles klarere krav både til de studerende og til universiteterne for at sikre en hurtigere studie gennemførelse.

En hurtigere studie gennemførelse fordrer for det første en aktiv studiekultur samt gode rammer og færrest mulige barrierer for de studerendes uddannelsesforløb. For det andet skal universiteterne sikre tilrettelæggelsen af uddannelserne sådan, at de studerendes muligheder for at gennemføre inden for normeret tid understøttes.

Aftalen omfatter fire initiativer:

1. Fremme af en aktiv studiekultur gennem obligatorisk tilmelding til fag og prøver svarende til et fuldt studieår samt afskaffelse af muligheden for at melde fra til de enkelte prøver
2. Etablering af bedre rammer for merit ved studieophold på en anden institution eller studieskift, øget brug af vinteroptag og vinterstart samt bedre overgange mellem bachelor- og kandidatuddannelser
3. Krav til universiteter om at nedbringe den gennemsnitlige studietid med 4,3 måneder frem mod 2020
4. Mulighed for at indføre en studiestartsprøve på de videregående uddannelser, som den studerende har to forsøg til at bestå.

Der er enighed om, at en række af de nye initiativer skal gælde for alle videregående uddannelser. Det er derfor hensigten at justere reguleringen for de øvrige videregående uddannelser tilsvarende for så vidt angår initiativerne om obligatorisk tilmelding til fag og prøver svarende til et fuldt studieår (1), merit ved studieophold på anden institution eller studieskift (2a), øget brug af vinterstart (2c) og studiestartsprøve (4). Initiativet om større fleksibilitet mellem bachelor- og kandidatuddannelser gælder desuden for de kunstneriske uddannelser.

Endelig skal universiteterne nedbringe den gennemsnitlige studietid med 4,3 måneder frem mod 2020. En andel af universiteternes færdiggørelsesbonus, svarende til 930 mio. kr. i 2020, gøres betinget af studietidsforbedringerne. Hvis universiteterne samlet når målet, vil de få udbetalt hele den andel af færdiggørelsesbonusen, der gøres betinget studietidsreduktionen. Forslaget indføres frem mod 2020 med 80 mio. kr. i 2015, 160 mio. kr. i 2016, 370 mio. kr. i 2017, 600 mio. kr. i 2018 og 790 mio. kr. i 2019. Kravene indarbejdes på de årlige finanslove.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af SU-loven, lov om befordringsrabat til studerende ved videregående uddannelser og lov om befordringsrabat til uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser m.v.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Universitetsloven

2.1.1. Øgede krav til studerende om fremdrift på studierne

2.1.1.1. Gældende ret

Det følger af universitetsloven, at universiteterne kan udbyde forskningsbaserede heltidsuddannelser i form af bacheloruddannelser på 180 ECTS-point og kandidatuddannelser på 120 ECTS-point, hvor 60 ECTS-point svarer til et års heltidsstudier. Efter de gældende regler skal universiteterne tilrettelægge deres bachelor- og kandidatuddannelser sådan, at den studerende kan fuldføre uddannelsen inden for den fastsatte normerede studietid. I dag kan de studerende som udgangspunkt selv vælge, hvor mange fag angivet i ECTS-point de tilmelder sig i det enkelte studieår eller semester. Ved tilmeldingen til fagene bliver den enkelte studerende automatisk tilmeldt de prøver, som knytter sig til de enkelte fag. Den studerende har dog mulighed for at foretage rettidig afmelding fra de enkelte prøver inden for en af universitetet fastsat frist. Det bevirker, at mange studerende gennemfører for få ECTS-point, hvilket gør det vanskeligt for universiteterne at sikre, at de studerende gennemfører uddannelsen inden for den normerede studietid.

2.1.1.2. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget gives mulighed for, at universitetsuddannelserne i højere grad tilrettelægges sådan, at de understøtter den studerendes mulighed for at gennemføre uddannelsen inden for normeret tid. Universiteterne får pligt til at sikre, at samtlige studerende hvert studieår bliver tilmeldt uddannelsens fag og prøver svarende til 60 ECTS-point, eller hvert halve studieår bliver tilmeldt fag og prøver svarende til 30 ECTS-point. Ved tilmelding til fagene bliver den enkelte studerende automatisk tilmeldt de prøver, som knytter sig til de enkelte fag, men som noget nyt afskaffes den studerendes mulighed for at melde sig fra den første ordinære prøve. Der kan dog dispenseres, hvis der foreligger usædvanlige forhold.

Det er samtidig hensigten, at de gældende regler om hurtig omprøve, der blev indført som en del af Velfærdsaftalen fra juni 2006, skal fortsætte uændret. Det betyder, at en universitetsstuderende fortsat vil have et retskrav på at kunne deltage i en hurtig omprøve, hvis den studerende har deltaget i den ordinære prøve og ikke har bestået denne. Det vil derfor også fortsat være valgfrit for den studerende, om denne vil deltage i den hurtige omprøve, eller om denne i stedet vil deltage i næste ordinære prøve.

Med henblik på at fremme en aktiv studieadfærd og imødegå eventuelt SU-snyd foreslås det at give universiteterne mulighed for at indføre en studiestartsprøve tidligt på første semester på de bacheloruddannelser, hvor det er relevant, med det formål at afklare, om de studerende, der er indskrevet, reelt har påbegyndt deres uddannelse. Det er hensigten, at ministeren med hjemmel i universitetslovens § 8, stk. 1, vil fastsætte, at den studerende har to prøveforsøg til at bestå studiestartsprøven, og at prøven skal bestås tidligt på første semester, ellers udskrives den studerende af uddannelsen. Studiestartsprøven skal ikke optræde på eksamensbeviset.

Med lovforslaget foreslås det, at de nye regler får virkning fra den 1. juli 2014. Forinden vil ministeren fastsætte regler herom.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af SU-loven, hvoraf det bl.a. fremgår, at studerende fremover højst kan være seks måneder forsinket, før SU-udbetalingen stoppes, og at vurderingen af studieaktivitet fremadrettet skal ske automatisk.

Forslaget skal desuden ses i sammenhæng med øgede krav til universiteterne om at bidrage til at nedbringe de studerendes gennemførelsestider. Universiteterne forpligtes frem mod 2020 til i gennemsnit at reducere den faktiske studietid med 4,3 måneder i forhold til det aktuelle niveau (2011).

2.1.2. Nye rammer på universitetsuddannelser, der støtter aktiv studie gennemførelse

2.1.2.1. Ny meritpraksis

2.1.2.1.1. Bedre merit ved studieophold

2.1.2.1.1.1. Gældende ret

Studerende, der som en del af uddannelsen ønsker at gennemføre uddannelseselementer ved et andet universitet eller en anden videregående uddannelsesinstitution i Danmark eller i udlandet, herunder projektorienterede forløb, eventuelt i tilknytning til områder uden for universitetet i Danmark eller i udlandet, har efter de gældende regler mulighed for at ansøge hjemmiversitetet (studienævnet) om forhåndsmerit for planlagte uddannelseselementer. Studerende kan imidlertid helt eller delvist undlade at søge om meritoverførsel, og hjemmiversitetet har i dag ingen mulighed for at forpligte den studerende til at meritere beståede uddannelseselementer ind i uddannelsen ved universitetet. Dette kan bevirke, at den studerende får dobbeltuddannelse, men også at den studerende ikke kan gennemføre sin uddannelse ved hjemmiversitetet inden for normeret tid.

2.1.2.1.1.2. Den foreslåede ordning

Med det formål at undgå dobbeltuddannelse, men også for at sikre en hurtig registrering af de studerendes gennemførelse af uddannelseselementer uden for universitetet, foreslås det, at hjemuniversitetet får pligt til administrativt at give endelig merit for alle forhåndsgodkendte uddannelseselementer, hvis de gennemføres og består. Det betyder, at allerede forhåndsgodkendte uddannelseselementer ikke på ny skal forelægges studienævnet, når de er bestået.

Hvis der er behov for at ændre i den forhåndsgodkendelse, som den studerende har fået af hjemuniversitetet (studienævnet), eksempelvis hvis værtsinstitutionen alligevel ikke udbyder det eller de forhåndsgodkendte uddannelseselementer, skal den studerende sammen med hjemuniversitetet forpligtes til at finde et eller flere alternative uddannelseselementer, der ligeledes forhåndsgodkendes og efterfølgende af universitetet administrativt meriteres ind i den samlede uddannelse, hvis uddannelseselementerne gennemføres og består. For at sikre hurtig forhåndsgodkendelse i disse tilfælde får studienævnsformanden både til opgave at bistå den studerende med at finde alternative uddannelseselementer og at godkende ændringer i forhåndsgodkendelsen.

I forbindelse med ansøgningen om forhåndsgodkendelse foreslås det endvidere, at den studerende giver samtykke til, at hjemuniversitetet kan indhente de nødvendige oplysninger hos værtsinstitutionen til dokumentation af, at forhåndsgodkendte uddannelseselementer er gennemførte og beståede, og at den studerende selv skal indhente disse oplysninger, hvis det ikke er muligt for hjemuniversitetet at gøre dette.

For at skabe større åbenhed om universiteternes afgørelser om merit foreslås det endvidere, at ministeren med hjemmel i universitetslovens § 8, stk. 1, fastsætter regler om, at universiteterne skal offentliggøre en statistik over deres meritpraksis.

Med lovforslaget foreslås det, at de nye regler om bedre merit ved studieophold får virkning for studerende, der søger om forhåndsmerit for studieophold, der skal gennemføres fra studieåret 2014-15 eller senere, og at de nye regler om offentliggørelse af universiteternes meritpraksis får virkning for de afgørelser, som universiteterne træffer efter den 1. januar 2014. Forinden vil ministeren fastsætte regler herom.

2.1.2.1.2. Bedre merit ved studieskift

2.1.2.1.2.1. Gældende ret

Studieskift fra en bacheloruddannelse til en anden bacheloruddannelse og studieskift fra en kandidatuddannelse til en anden kandidatuddannelse reguleres af henholdsvis bacheloradgangsbekendtgørelsen og kandidatadgangsbekendtgørelsen. Studieskift sker som udgangspunkt ved ansøgning om optagelse efter reglerne i disse adgangsbekendtgørelser.

Studieskift mellem bacheloruddannelser vil således som udgangspunkt ske ved ansøgning om optagelse via Den Koordinerede Tilmelding og ved brug af optagelsesportalen optagelse.dk, mens det for kandidatuddannelser som udgangspunkt sker ved ansøgning om optagelse til det universitet, der udbyder den kandidatuddannelse, som den studerende ønsker at skifte til. Efter adgangsbekendtgørelserne sker studieskift dog ved ansøgning om indskrivning på det relevante studietrin på uddannelsen, hvis den studerende har bestået studieelementer, der svarer til første år af den bachelor- eller kandidatuddannelse, som vedkommende ønsker at skifte til.

De to adgangsbekendtgørelser regler om studieskift finder tillige anvendelse, når tidligere studerende ønsker at genoptage et uddannelsesforløb på samme eller en anden uddannelse på samme niveau.

Merit indebærer, at universitetet i hvert enkelt tilfælde eller ved almindelige regler fastsat af universitetet, godkender, at beståede uddannelseselementer fra bachelor- eller kandidatuddannelser eller fra andre danske eller udenlandske uddannelser på samme niveau træder i stedet for uddannelseselementer i en anden bachelor- eller kandidatuddannelse. Afgørelser om merit træffes af det relevante studienævn, jf. universitetslovens § 18, stk. 4, nr. 4.

2.1.2.1.2.2. Den foreslåede ordning

Forslaget har til formål at hindre, at beståede uddannelseselementer går tabt i forbindelse med studerendes studieskift eller ved genoptagelse af uddannelsesforløb, da det kan føre til dobbeltuddannelse og dermed en u hensigtsmæssig brug af ressourcer for den studerende og for samfundet. Forslaget skal endvidere sikre, at universiteterne ved ansøgning om studieskift og ved genoptagelse af uddannelsesforløb altid tager stilling til, om der kan gives merit for tidligere beståede uddannelseselementer.

Næsten hver femte, der fuldfører en videregående uddannelse, har skiftet uddannelse i løbet af sin studietid, og studerende har i dag ikke pligt til at få indmeriteret allerede beståede uddannelseselementer, hvor dette er muligt, når de søger om studieskift, eller når et uddannelsesforløb genoptages. En studerende, der skifter studie, eller en tidligere studerende, der genoptager et uddannelsesforløb, kan dermed komme til at gennemføre uddannelseselementer, som vedkommende allerede har bestået, og som kan erstatte dele af den nye/genoptagne uddannelse.

Det er derfor hensigten, at ministeren med hjemmel i den foreslåede bestemmelse fastsætter nærmere regler om, at det i forbindelse med studieskift eller ved genoptagelse af uddannelsesforløb er den studerendes eller den tidligere studerendes pligt at oplyse om og søge merit for beståede uddannelseselementer fra alle tidligere uddannelsesforløb på samme niveau. Desuden fastsættes nærmere regler om universiteternes forpligtelser ved den tilknyttede sagsbehandling, herunder ved tilvejebringelse af de fornødne oplysninger. Her til kommer regler om universiteternes adgang til at kræve samtykke til at indhente oplysninger om beståede uddannelseselementer fra andre uddannelsesinstitutioner, og til at fastsætte regler om disciplinære foranstaltninger over for studerende, som har afgivet urigtige eller mangelfulde oplysninger om tidligere beståede uddannelseselementer.

Det foreslås, at ordningen træder i kraft den 1. juli 2013 med virkning for de studerende, som søger om optag og bliver optaget på en videregående uddannelse fra sommeroptaget 2014.

Om større åbenhed med hensyn til universiteternes meritpraksis henvises til bemærkninger ovenfor, jf. pkt. 2.1.2.1.1.2.

2.1.2.2. Afskaffelse af suppleringsforløb mellem bacheloruddannelse og kandidatuddannelse

2.1.2.2.1. Gældende ret

Alle, der har afsluttet en bachelor- eller professionsbacheloruddannelse, kan i dag søge om optagelse på en kandidatuddannelse. Hvis adgangskravene til kandidatuddannelsen ikke opfyldes, kan universitetet vælge ikke at optage ansøgeren eller kræve, at ansøgeren gennemfører et suppleringsforløb inden optagelsen. Suppleringsforløbet udbydes efter reglerne om deltidsuddannelse, dvs. med delvist taxametertilskud og delvis deltagerbetaling.

I 2012 tog omkring 1.200 studerende – både bachelorer og professionsbachelorer – suppleringsforløb for at opfylde adgangskrav til en kandidatuddannelse. Der har dermed efter forligspartiernes opfattelse udviklet sig en praksis på universiteterne, hvor suppleringsaktiviteterne har fået et utilsigtet og for stort omfang. Suppleringsaktiviteter mellem bachelor- og kandidatuddannelsen er studietidsforlængende, hvilket ikke harmonerer med målet om at få de studerende hurtigere gennem deres uddannelse. Disse aktiviteter giver desuden merudgifter for staten. Som en midlertidig overgangsordning har staten siden 2012 og frem til 31. august 2013 refunderet deltagerbetalingen for suppleringsaktiviteterne.

2.1.2.2.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at suppleringsforløb mellem bacheloruddannelser, herunder professionsbacheloruddannelser, og kandidatuddannelser afskaffes, sådan at det i højere grad end i dag bliver muligt at blive optaget på en kandidatuddannelse uden et krav om faglig suppleringsforløb, hvis den pågældende ansøger har en beslægtet bachelor- eller professionsbacheloruddannelse. Undtagelsesvist kan universiteterne stille krav om, at der suppleres med enkelte vigtige fag, når den studerende er optaget på kandidatuddannelsen.

Universiteterne fastsætter som hidtil selv adgangskravene til deres kandidatuddannelser og vil hermed fortsat være garant for fagligheden i forbindelse med optagelse.

Indførelse af 3+2-strukturen i de lange videregående uddannelser - med selvstændigt optag til 3-årige bacheloruddannelser og til 2-årige kandidatuddannelser - som blev lovreguleret med universitetsloven fra 2003, havde bl.a. til hensigt at øge fleksibiliteten i uddannelserne, således at det blev lettere for den studerende at tage en bacheloruddannelse ved et universitet og en kandidatuddannelse ved et andet universitet i Danmark eller i udlandet. Det blev også lettere for den bachelorstuderende at vælge mellem flere kandidatuddannelser ved samme universitet. Det har dog ikke været hensigten, at denne fleksibilitet skulle føre til, at universiteterne til deres kandidatuddannelser skulle optage egne bachelorer eller bachelorer fra andre universiteter efter forudgående suppleringsforløb. Universiteterne skal derfor hver for sig og i fællesskab i deres opbygning af bacheloruddannelserne blive bedre til at give de studerende flere valgmuligheder, sådan at uddannelsen giver direkte adgang til flere kandidatuddannelser – også på andre universiteter.

Professionshøjskolerne skal tilsvarende i deres opbygning af professionsbacheloruddannelserne blive bedre til at give den studerende mulighed for at vælge relevante fag, sådan at uddannelsen giver bedre mulighed for optagelse på en kandidatuddannelse uden behov for suppleringsaktivitet, dog under hensyntagen til at professionsbacheloruddannelserne skal udgøre selvstændigt afrundede uddannelsesforløb.

Universiteterne skal også udvikle kandidatuddannelserne, så de er mere målrettede professionsbachelorer, sådan at professionsbachelorer kan optages direkte og uden suppleringsaktivitet. I udviklingsarbejdet er det afgørende, at universiteterne og professionshøjskolerne og eventuelt erhvervsakademierne indgår i et tæt samarbejde for at skabe større faglig sammenhæng mellem uddannelserne, herunder også i forhold til en eventuel tilpasning af professionsbacheloruddannelserne.

Ministerens vil som en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 3, fastsætte nærmere regler om den nye supplerende uddannelsesaktivitet, efter at studerende er optaget på kandidatuddannelsen, og herunder bestemme, at den nye aktivitet skal være en undtagelse og højst kan have et omfang på op til 15 ECTS-point. Det er derfor hensigten, at den nye suppleringsaktivitet skal have et begrænset omfang, og det foreslås derfor, at universiteterne selv finansierer denne aktivitet inden for deres nuværende taxameterbevilling, for så vidt angår studerende inden for EU/EØS.

Som en konsekvens af at suppleringsaktivitet mellem bacheloruddannelse og kandidatuddannelse afskaffes skal universiteterne udarbejde nye adgangs- og optagelsesregler til deres kandidatuddannelser, herunder igangsætte og udvikle nye kandidatuddannelser samt justere i de eksisterende kandidatuddannelser, således at flere bachelorer og professionsbachelorer fremover kan optages på en kandidatuddannelse uden krav om faglig suppleringsaktivitet. Endvidere skal kommende ansøgere til kandidatuddannelser have kendskab til de nye regler i god tid, inden de søger optagelse på en kandidatuddannelse.

Med lovforslaget foreslås det derfor, at de hidtidige regler om mulighed for suppleringsaktivitet inden optagelsen på en kandidatuddannelse og om statsrefusion af deltagerbetalingen for denne suppleringsaktivitet fortsætter frem til 31. august 2014.

2.1.2.3. Mere fleksibilitet mellem bachelor- og kandidatuddannelser

2.1.2.3.1. Gældende ret

Med hjemmel i universitetslovens § 8, stk. 1, har ministeren udstedt bekendtgørelse om adgang til kandidatuddannelser ved universiteterne (kandidatadgangsbekendtgørelsen). Det følger af bekendtgørelsen, at adgang til en kandidatuddannelse forudsætter, at ansøgeren har en relevant bacheloruddannelse eller anden relevant uddannelse på samme niveau. De nærmere adgangskrav til en kandidatuddannelse fastsættes af det enkelte universitet, der også træffer afgørelse om optagelse af studerende.

Efter kandidatadgangsbekendtgørelsen kan et universitet tilmelde bachelorstuderende til fag og prøver i op til 30 ECTS-point på en kandidatuddannelse. Ordningen har været gældende siden 2010. Med universitetsloven fra 2003 blev 3+2-strukturen med treårige bacheloruddannelser efterfulgt af toårige kandidatuddannelser implementeret, hvor dette ikke allerede var sket. For at tilpasse ordningen til rammerne af 3+2-strukturen er det i kandidatadgangsbekendtgørelsen fastlagt, at tilmelding af bachelorstuderende til fag og prøver på en kandidatuddannelse forudsætter, at der foreligger særlige omstændigheder. Ordningen har således hidtil kun kunnet anvendes undtagelsesvist.

2.1.2.3.2. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget udvides mulighederne for at skabe fleksibilitet ved overgangen fra bachelor- til kandidatuddannelse. Adgang til en kandidatuddannelse forudsætter som tidligere nævnt, at ansøgeren har en relevant bacheloruddannelse eller anden relevant uddannelse på samme niveau. Dette adgangskrav bør dog ikke virke som en barriere for bachelorstuderende, der har tilstrækkelige faglige forudsætninger for at blive tilmeldt fag og prøver på en kandidatuddannelse, samtidig med at bacheloruddannelsen gennemføres. Det er derfor hensigten, at ministeren vil fastsætte nærmere regler om mulighederne for at øge fleksibiliteten ved overgang fra bachelor- til kandidatuddannelse. Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget om øgede krav til studerende om fremdrift på studierne, idet uddannelseselementer, som en bachelorstuderende er tilmeldt på en kandidatuddannelse, ikke vil indgå i opgørelsen af den studerendes fremdrift på bacheloruddannelsen.

Det foreslås, at ordningen træder i kraft den 1. juli 2013 med virkning fra den 1. juli 2014.

2.2. Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

2.2.1. Øgede krav til studerende om fremdrift på studierne

2.2.1.1. Gældende ret

Det følger af lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, at erhvervsakademiuuddannelser har en varighed fra 90 til 150 ECTS-point og professionsbacheloruddannelser har en varighed på 180 til 240 ECTS-point, hvor 60 ECTS-point svarer til et års heltidsstudier. Uddannelsesinstitutionen tilrettelægger den enkelte uddannelse inden for den normerede studietid. Den studerende har pligt til at deltage i uddannelsen, som den er tilrettelagt af uddannelsesinstitutionen, og er automatisk tilmeldt prøver i de gennemførte uddannelseselementer, herunder eventuel omprøve, hvis den ordinære prøve ikke er bestået. En omprøve skal afholdes snarest muligt og så vidt muligt senest, når den pågældende prøve igen afholdes ved uddannelsesinstitutionen. Typisk afholdes omprøve inden for samme semester eller i begyndelsen af det følgende semester. Den studerende har mulighed for at foretage afmelding fra den enkelte prøve inden for en frist fastsat af uddannelsesinstitutionen. Hvis en frist ikke er fastsat, kan afmelding finde sted indtil prøvens begyndelse. Deltager den studerende ikke i en prøve, har vedkommende brugt et af tre prøveforsøg. Ved dokumenteret sygdom eller ved dispensation begrundet i usædvanlige forhold er der dog ikke brugt et prøveforsøg.

2.2.1.2. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget præciseres hjemlen i § 22, stk. 1, nr. 4, i lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, så det kan fastsættes, at den studerende for hvert gennemført studieår, svarende til 60 ECTS-point, skal tilmeldes de tilhørende prøver, og at det ikke er muligt at foretage afmelding fra prøverne.

Med henblik på at fremme en aktiv studieadfærd kan ministeren endvidere anvende hjemlen til at give uddannelsesinstitutionerne mulighed for at indføre en studiestartsprøve tidligt på første semester på de uddannelser, hvor det er relevant, med det formål at afklare, om de studerende, der er indskrevet på uddannelsen, reelt har påbegyndt deres uddannelse. Den studerende vil have to forsøg til at bestå prøven. Prøven skal bestås tidligt på første semester, ellers udskrives den studerende af uddannelsen. Studiestartsprøven skal ikke optræde på eksamensbeviset. Det er hensigten, at der skal gælde de samme klagemuligheder for studiestartsprøven som for øvrige prøver ved uddannelsen.

Initiativet om øgede krav til studerende om fremdrift på studierne får virkning fra den 1. juli 2014.

2.2.2. Ny meritpraksis

2.2.2.1. Gældende ret

Studerende har efter bestemmelsen i lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelsers § 23, stk. 1, ret til at få merit for dele af en uddannelse på grundlag af allerede opnåede kvalifikationer og kompetencer. Merit gives af den enkelte uddannelsesinstitution på baggrund af dokumenteret gennemført undervisning og beskæftigelse, der står mål med de uddannelseselementer, der søges merit for. Kvalifikationerne og kompetencerne kan være opnået såvel før starten på den uddannelse, der søges om merit til, som under uddannelsen ved ophold på andre uddannelsesinstitutioner i Danmark eller i udlandet. Uddannelsesinstitutionen giver merit efter en konkret og individuel vurdering af, om dokumenteret gennemført undervisning og beskæftigelse står mål med de uddannelseselementer, herunder praktikdele, der søges merit for.

2.2.2.2. Den foreslåede ordning

Det er hensigten, at ministeren med hjemmel i den foreslåede bestemmelse fastsætter nærmere regler om, at den studerende får pligt til at oplyse uddannelsesinstitutionen om beskæftigelse og gennemførte uddannelseselementer. Uddannelseselementerne kan være gennemført ved tidligere indskrivning på en dansk eller udenlandsk videregående uddannelse eller være gennemført som et udlandsophold som led i den nuværende uddannelse. Desuden fastsættes nærmere regler om uddannelsesinstitutionens forpligtelser ved den tilknyttede sagsbehandling, herunder ved tilvejebringelse af de fornødne oplysninger. Hertil kommer regler om uddannelsesinstitutionernes adgang til at kræve samtykke fra den studerende til at indhente oplysninger om gennemførte uddannelseselementer fra andre uddannelsesinstitutioner.

For at skabe større åbenhed om institutionernes afgørelser om merit er det endvidere hensigten, at ministeren fastsætter regler om, at institutionerne skal offentliggøre en statistik over deres meritpraksis.

Initiativet om bedre meritpraksis får virkning fra 1. juli 2014.

2.3. Lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner

Lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner er som følge af kgl. resolutioner af 3. og 5. oktober 2011 delt mellem kulturministeren og ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser. Beføjelserne i loven tilkommer derfor begge ministre, medmindre det specifikt er beskrevet, hvilke institutioner der er omfattet af enkelte bestemmelser. I forbindelse med aftalen om Reform af SU-systemet og rammerne for studie gennemførelse er det således begge ministres hensigt at fastsætte enslydende regelsæt for de videregående uddannelser tilhørende de to ministerier under hensyntagen til de forskellige vilkår for uddannelser under de to ministerområder.

2.3.1. Øgede krav til studerende om fremdrift på studierne

2.3.1.1. Gældende ret

Det følger af lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, at institutionerne kan udbyde kunstneriske og/eller forskningsbaserede heltidsuddannelser indtil højeste niveau. Dette indebærer, at institutionerne udbyder bacheloruddannelser på 180 ECTS-point og kandidatuddannelser på 120 eller 180 ECTS-point samt videregående uddannelser af to til fire års varighed, hvor 60 ECTS-point svarer til et års heltidsstudier. Institutionerne skal tilrettelægge deres uddannelser sådan, at den studerende kan fuldføre uddannelsen inden for den fastsatte normerede studietid. Ved tilmeldingen til eller aktiv deltagelse i uddannelseselementerne bliver den enkelte studerende automatisk tilmeldt de prøver eller bedømmelser, som knytter sig til de enkelte uddannelseselementer. Den studerende har dog mulighed for at foretage rettidig afmelding fra de enkelte prøver og bedømmelser inden for en af uddannelsesinstitutionen fastsat frist. Institutionerne fastsætter nærmere regler om tilmelding til prøver og bedømmelser og disses afholdelse i studieordningerne for uddannelserne.

2.3.1.2. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget gives mulighed for, at de videregående kunstneriske uddannelser i højere grad tilrettelægges sådan, at de understøtter den studerendes muligheder for at gennemføre uddannelsen inden for normeret tid. Det er hensigten, at ministeren vil fastsætte regler om, at uddannelsesinstitutionerne får pligt til at sikre, at samtlige studerende hvert studieår bliver tilmeldt uddannelseselementer svarende til 60 ECTS-point, eller hvert halve studieår bliver tilmeldt uddannelseselementer svarende til 30 ECTS-point, og de tilhørende prøver og bedømmelser. Ved tilmelding til uddannelseselementerne bliver den enkelte studerende automatisk tilmeldt de prøver og bedømmelser, som knytter sig til de enkelte uddannelseselementer, men som noget nyt afskaffes de studerendes mulighed for at foretage afmelding fra de enkelte prøver eller bedømmelser.

Med henblik på at fremme en aktiv studieadfærd kan ministeren endvidere anvende hjemlen til at give uddannelsesinstitutionerne mulighed for at indføre en studiestartsprøve tidligt på første semester på de uddannelser, hvor det er relevant, med det formål at afklare, om de studerende, der er indskrevet på uddannelsen, reelt har påbegyndt deres uddannelse. Den studerende vil have to forsøg til at bestå prøven. Prøven skal bestås tidligt på første semester, ellers udskrives den studerende af uddannelsen. Studiestartsprøven skal ikke optræde på eksamensbeviset. Det er hensigten, at der skal gælde de samme klagemuligheder for studiestartsprøven som for øvrige prøver ved uddannelsen.

Initiativet om øgede krav til studerende om fremdrift på studierne får virkning fra den 1. juli 2014.

2.3.2. Ny meritpraksis

2.3.2.1. Bedre merit ved studieophold

2.3.2.1.1. Gældende ret

Studerende, der som en del af uddannelsen ønsker at gennemføre uddannelseselementer ved et universitet eller en anden videregående uddannelsesinstitution i Danmark eller i udlandet, herunder praktik, har efter de gældende regler mulighed for at ansøge hjemuddannelsesinstitutionen (studienævnet) om forhåndsmerit for planlagte uddannelseselementer og søge merit for allerede beståede uddannelseselementer ved andre uddannelsesinstitutioner. Dette følger af uddannelsesbekendtgørelserne for de videregående kunstneriske uddannelser og de regler, som institutionerne har fastsat med hjemmel heri. Studerende kan imidlertid helt eller delvist undlade at søge om meritoverførsel, og hjemuddannelsesinstitutionen har i dag ingen mulighed for at forpligte den studerende til at meritere fag ind i uddannelsen ved uddannelsesinstitutionen. Dette kan bevir-

ke, at den studerende får dobbeltuddannelse, men også at den studerende ikke kan gennemføre sin uddannelse ved hjemuddannelsesinstitutionen på normeret tid.

2.3.2.1.2. Den foreslåede ordning

Med det formål at undgå dobbeltuddannelse, men også for at sikre en hurtig registrering af de studerendes gennemførelse af uddannelseselementer på en anden uddannelsesinstitution, foreslås det, at hjemuddannelsesinstitutionen får pligt til administrativt at give endelig merit for alle forhåndsgodkendte uddannelseselementer, hvis de gennemføres og består. Det betyder, at sagen ikke på ny skal forelægges for studienævnet.

Hvis der er behov for at ændre i den forhåndsgodkendelse, som den studerende har fået af hjemuddannelsesinstitutionen (studienævnet), eksempelvis hvis værtsinstitutionen alligevel ikke udbyder det eller de forhåndsgodkendte uddannelseselementer, skal den studerende sammen med hjemuddannelsesinstitutionen forpligtes til at finde et eller flere alternative uddannelseselementer, der ligeledes forhåndsgodkendes og efterfølgende af uddannelsesinstitutionen administrativt meriteres ind i den samlede uddannelse, hvis uddannelseselementerne gennemføres og består. For at sikre hurtig forhåndsgodkendelse i disse tilfælde får studienævnetsformanden både til opgave at bistå den studerende med at finde alternative uddannelseselementer og at godkende ændringer i forhåndsgodkendelsen.

I forbindelse med ansøgningen om forhåndsgodkendelse foreslås det endvidere, at den studerende giver samtykke til, at de nødvendige oplysninger hos værtsinstitutionen til dokumentation af, at forhåndsgodkendte uddannelseselementer er gennemførte og beståede, indhentes af hjemuddannelsesinstitutionen, og hvis det ikke er muligt af den studerende selv. Uddannelsesinstitutionen vil stadig have mulighed for at foretage en almindelig meritvurdering, når en studerende har gennemført uddannelseselementer, herunder praktik, og fremlægger dokumentation herfor. For at skabe større åbenhed om uddannelsesinstitutionernes afgørelser om merit er det endvidere hensigten, at ministeren vil fastsætte regler om, at uddannelsesinstitutionerne skal offentliggøre en statistik over deres meritpraksis.

Initiativet om bedre merit ved studieophold får virkning fra studieåret 2014-15.

2.3.2.2. Bedre merit ved studieskifte

2.3.2.2.1. Gældende ret

Studieskift til en kunstnerisk uddannelse reguleres af henholdsvis adgangs- og uddannelsesbekendtgørelserne for de kunstneriske uddannelser. Studieskift sker som udgangspunkt ved ansøgning om optagelse efter reglerne i disse bekendtgørelser.

Studieskift mellem bacheloruddannelser vil således som udgangspunkt ske ved ansøgning om optagelse via Den Koordinerede Tilmelding og ved brug af optagelsesportalen optagelse.dk eller ved institutionernes årlige optagelsesprocedure, mens det for kandidatuddannelser som udgangspunkt sker ved ansøgning om optagelse til den institution, der udbyder den kandidatuddannelse, som den studerende ønsker at skifte til.

Merit indebærer, at uddannelsesinstitutionen i hvert enkelt tilfælde eller ved almindelige regler fastsat af uddannelsesinstitutionen, godkender, at beståede uddannelseselementer fra andre danske eller udenlandske uddannelser på samme niveau træder i stedet for uddannelseselementer i den uddannelse, den studerende er indskrevet på. Afgørelser om merit træffes af det relevante studienævn.

2.3.2.2.2. Den foreslåede ordning

Forslaget har til formål at hindre, at beståede uddannelseselementer går tabt i forbindelse med studerendes studieskift eller ved genoptagelse af uddannelsesforløb, idet dette kan føre til dobbeltuddannelse og dermed en uhensigtsmæssig brug af ressourcer for den studerende og for samfundet. Forslaget skal endvidere sikre, at uddannelsesinstitutionerne ved ansøgning om studieskift og ved genoptagelse af uddannelsesforløb altid tager stilling til, om der kan gives merit for tidligere beståede uddannelseselementer.

Næsten hver femte, der fuldfører en videregående uddannelse, har skiftet uddannelse i løbet af sin studietid, og studerende har i dag ikke pligt til at søge merit for allerede beståede uddannelseselementer, når de søger om studieskift, eller når et uddannelsesforløb genoptages. En studerende, der skifter studie, eller en tidligere studerende, der genoptager et uddannelsesforløb, kan dermed komme til at gennemføre uddannelseselementer, som vedkommende allerede har bestået.

Det er derfor hensigten, at ministeren med hjemmel i den foreslåede bestemmelse fastsætter nærmere regler om, at det i forbindelse med studieskift eller ved genoptagelse af uddannelsesforløb er den studerendes

eller den tidligere studerendes pligt at oplyse om og søge merit for beståede uddannelseselementer fra tidligere uddannelsesforløb på samme niveau. Desuden fastsættes nærmere regler om uddannelsesinstitutionernes forpligtelser ved den tilknyttede sagsbehandling, herunder ved tilvejebringelse af de fornødne oplysninger. Hertil kommer regler om uddannelsesinstitutionernes adgang til at kræve samtykke til at indhente oplysninger om beståede uddannelseselementer fra andre uddannelsesinstitutioner. Det skal dog understreges, at der stadig vil være tale om en faglig og konkret vurdering, som foretages af uddannelsesinstitutionen. Om større åbenhed med hensyn til uddannelsesinstitutionernes meritpraksis henvises til bemærkninger ovenfor, jf. pkt. 2.3.2.1.2.

Initiativet om bedre merit ved studieskifte får virkning fra 1. juli 2014.

2.3.3. *Mere fleksibilitet mellem bachelor- og kandidatuddannelse*

2.3.3.1. *Gældende ret*

Med hjemmel i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioners § 10, stk. 1, har ministeren fastsat regler om uddannelse og adgang ved kandidatuddannelser ved de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner. Det følger af bekendtgørelserne, at adgang til en kandidatuddannelse forudsætter, at ansøgeren har en relevant bacheloruddannelse eller anden relevant uddannelse på samme niveau. De nærmere adgangskrav til en kandidatuddannelse fastsættes af den enkelte uddannelsesinstitution, der også træffer afgørelse om optagelse af studerende.

2.3.3.2. *Den foreslåede ordning*

Med lovforslaget udvides mulighederne for at skabe fleksibilitet ved overgangen fra bachelor- til kandidatuddannelse. Adgang til en kandidatuddannelse forudsætter som tidligere nævnt, at ansøgeren har en relevant bacheloruddannelse eller anden relevant uddannelse på samme niveau. Dette adgangskrav bør dog ikke virke som en barriere for bachelorstuderende, der har tilstrækkelige faglige forudsætninger for at blive tilmeldt uddannelseselementer og prøver på en kandidatuddannelse, samtidig med at bacheloruddannelsen gennemføres. Det er derfor hensigten, at ministeren vil fastsætte nærmere regler om mulighederne for at øge fleksibiliteten ved overgang fra bachelor- til kandidatuddannelse og gøre det muligt at deltage i uddannelseselementer på kandidatuddannelsen, mens den studerende færdiggør sin bacheloruddannelse. Forslaget skal ses i sammenhæng med det ovenfor nævnte forslag om øgede krav til studerende om fremdrift på studierne, idet uddannelseselementer, som en bachelorstuderende er tilmeldt på en kandidatuddannelse, ikke vil indgå i opgørelsen af den studerendes fremdrift på bacheloruddannelsen.

Initiativet om større fleksibilitet mellem bachelor- og kandidatuddannelse får virkning fra 1. juli 2014.

2.4. *Lov om maritime uddannelser*

2.4.1. *Øgede krav til studerende om fremdrift på studierne*

2.4.1.1. *Gældende ret*

Det følger af de maritime uddannelsesbekendtgørelser, der er udstedt i medfør af lov om maritime uddannelser, hvilken varighed de enkelte maritime uddannelser har. Uddannelsesinstitutionen tilrettelægger den enkelte uddannelse inden for den normerede studietid. Den studerende har pligt til at følge uddannelsen, som den er tilrettelagt af uddannelsesinstitutionen, og er automatisk tilmeldt prøver i de gennemførte uddannelseselementer, herunder eventuel omprøve, hvis den ordinære prøve ikke er bestået. En omprøve kan afholdes i samme eksamenstermin eller senest, når den pågældende prøve igen afholdes ved uddannelsesinstitutionen. Den studerende har dog mulighed for at foretage afmelding fra den enkelte prøve inden for en frist fastsat af uddannelsesinstitutionen. Deltager den studerende ikke i en prøve, har vedkommende brugt et af tre prøveforsøg. Ved dokumenteret sygdom eller ved dispensation begrundet i usædvanlige forhold er der dog ikke brugt et prøveforsøg.

2.4.1.2. *Den foreslåede ordning*

Med lovforslaget præciseres hjemlen i § 12, stk. 1, nr. 2, i lov om maritime uddannelser, så det kan fastsættes, at den studerende for hvert gennemført studieår, svarende til 60 ECTS-point, skal tilmeldes de tilhørende prøver, og at det ikke er muligt at foretage afmelding fra prøverne.

Med henblik på at fremme en aktiv studieadfærd kan ministeren endvidere anvende hjemmelen til at give uddannelsesinstitutionerne mulighed for at indføre en studiestartsprøve tidligt på første semester på de ud-

dannelser, hvor det er relevant, med det formål at afklare, om de studerende, der er indskrevet på uddannelsen, reelt har påbegyndt deres uddannelse. Den studerende vil have to forsøg til at bestå prøven. Prøven skal bestås tidligt på første semester, ellers udskrives den studerende af uddannelsen. Det er ikke hensigten, at studiestartsprøven skal optræde på eksamensbeviset. Det er hensigten, at der skal gælde de samme klagemuligheder for studiestartsprøven som for øvrige prøver ved uddannelsen.

Initiativet om øgede krav til studerende om fremdrift på studierne får virkning fra 1. juli 2014.

2.4.2. *Ny meritpraksis*

2.4.2.1. *Gældende ret*

Studerende har mulighed for at få merit for dele af en uddannelse på grundlag af allerede opnåede kvalifikationer og kompetencer. Kvalifikationerne og kompetencerne kan være opnået såvel før starten på den uddannelse, der søges om merit til, som under uddannelsen ved ophold på andre uddannelsesinstitutioner i Danmark eller i udlandet. Uddannelsesinstitutionen giver merit efter en konkret og individuel vurdering af, om dokumenteret gennemført undervisning og beskæftigelse står mål med de uddannelseselementer, herunder praktikdele, der søges merit for.

2.4.2.2. *Den foreslåede ordning*

Det er hensigten, at ministeren med hjemmel i den foreslåede bestemmelse fastsætter nærmere regler om, at den studerende får pligt til at oplyse uddannelsesinstitutionen om relevant beskæftigelse og gennemførte uddannelseselementer. Uddannelseselementerne kan være gennemført ved tidligere indskrivning på en dansk eller udenlandsk uddannelse på samme niveau eller være gennemført som et udlandsophold som led i den nuværende uddannelse. Desuden fastsættes nærmere regler om uddannelsesinstitutionens forpligtelser ved den tilknyttede sagsbehandling, herunder ved tilvejebringelse af de fornødne oplysninger. Hertil kommer regler om uddannelsesinstitutionernes adgang til at kræve samtykke fra den studerende til at indhente oplysninger om gennemførte og beståede uddannelseselementer fra andre uddannelsesinstitutioner. For at skabe større åbenhed om uddannelsesinstitutionernes afgørelser om merit er det endvidere hensigten, at ministeren vil fastsætte regler om, at uddannelsesinstitutionerne skal offentliggøre en statistik over deres meritpraksis.

Initiativet om bedre meritpraksis får virkning fra 1. juli 2014.

2.5. *Lov om statens voksenuddannelsesstøtte*

2.5.1. *Afskaffelse af SVU til supplerig mellem bachelor- og kandidatuddannelse*

2.5.1.1. *Gældende ret*

Det følger af de gældende regler om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU), at der kan gives SVU til supplerende uddannelsesaktivitet med henblik på at opfylde adgangskrav på kandidatuddannelse, der udbydes efter § 5, stk. 1, nr. 3, i lov om universiteter.

Hvis en ansøger ikke opfylder adgangskravene til en kandidatuddannelse, kan universitetet vælge ikke at optage ansøgeren eller at kræve gennemførelse af et suppleringsforløb inden optagelsen. Suppleringsforløbet udbydes efter reglerne om deltidsuddannelse, dvs. med delvist taxametertilskud og delvis deltagerbetaling, og giver mulighed for at søge om SVU. Det er en betingelse for tildeling af SVU, at suppleringsforløbet er tilrettelagt som heltidsuddannelse.

2.5.1.2. *Den foreslåede ordning*

Det foreslås, at muligheden for at få SVU til supplerig mellem bachelor- og kandidatuddannelser afskaffes. Forslaget er en konsekvens af forslaget om at afskaffe universiteternes mulighed for som deltidsuddannelse at udbyde supplerig mellem bacheloruddannelser, herunder professionsbacheloruddannelser og kandidatuddannelser. Der henvises til de almindelige bemærkninger under afsnit 2.1.2.3.

Initiativet om afskaffelse af SVU til supplerig mellem bachelor- og kandidatuddannelse får virkning fra studieåret 2014/2015.

3. *Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner*

Det lægges til grund, at muligheden for at indføre en studiestartsprøve vil reducere bruttoudgifterne til SU med 11 mio. kr. i 2014 og ca. 23 mio. kr. i 2015 og frem.

Endelig skal universiteterne nedbringe den gennemsnitlige studietid med 4,3 måneder frem mod 2020. En andel af universiteternes færdiggørelsesbonus, svarende til 930 mio. kr. i 2020, gøres betinget af studietidsforbedringerne. Hvis universiteterne samlet når målet, vil de få udbetalt hele den andel af færdiggørelsesbonusen, der gøres betinget studietidsreduktionen. Hvis universiteterne omvendt ikke opnår studietidsreduktionen på 4,3 måneder, vil det udløse mindre bonus. Forslaget indføres frem mod 2020 med 80 mio. kr. i 2015, 160 mio. kr. i 2016, 370 mio. kr. i 2017, 600 mio. kr. i 2018 og 790 mio. kr. i 2019. Kravene indarbejdes på de årlige finanslove.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Krav til reduktion i studietiden på universiteterne	0	80	160	370	600	790	930
Rådighedsvirkning på den offentlige saldo ¹	0	80	170	380	630	760	700

¹ Virkningen på den offentlige saldo af kravet om reduktion i den gennemsnitlige studietid på universiteterne overlapper med virkningen af ændring af reglerne om støttetid, og at studerende på de videregående uddannelser fremover kun være seks måneder forsinket, før SU-udbetalingen stoppes i lovforslag om ændring af SU-loven og tilhørende bekendtgørelser.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af SU-loven, hvorfor der henvises til de økonomiske konsekvenser, der nævnes i lovforslaget om ændring af SU-loven. Forslaget vil ikke have økonomiske eller administrative konsekvenser for kommuner og regioner.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Med lovforslaget pålægges de studerende på videregående uddannelser at give samtykke til, at uddannelsesinstitutionen kan indhente oplysninger om beståede uddannelseselementer på andre danske eller udenlandske uddannelsesinstitutioner.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Ligestillingsmæssige konsekvenser

Lovforslaget er blevet relevanstestet og ligestillingsvurderet.

Lovforslaget har til formål at skabe bedre rammer for en effektiv studie gennemførelse og får konsekvenser for både mandlige og kvindelige studerende, hvilket der er taget højde for i bemærkningerne til lovforslaget. Lovforslaget har derfor ikke ligestillingsmæssige konsekvenser.

9. Høring

Et udkast til lovforslag har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Lovforslaget skønnes at indebære statslige brutto mindreudgifter på 10 mio. kr. i 2014, 30 mio. kr. i	Ingen

	2015, 30 mio. kr. i 2016, 100 mio. kr. i 2017, 220 mio. kr. i 2018, 240 mio. kr. i 2019 og 280 mio. kr. i 2020. Forslaget har ikke økonomiske konsekvenser for kommuner og regioner.	
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Lovforslaget skønnes at øge arbejdsudbuddet med 2.800 heltidspersoner i 2020. Hertil kommer godt 3.000 heltidspersoner i 2020 fra de samtidige ændringer i SU-loven.	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Med lovforslaget pålægges de studerende på videregående uddannelser at give samtykke til, at uddannelsesinstitutionen kan indhente oplysninger om beståede uddannelseselementer på andre danske eller udenlandske uddannelsesinstitutioner.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1 (Universitetsloven)

Til nr. 1 (§ 5, stk. 1, nr. 3)

Bestemmelsen foreslås ophævet som en konsekvens af, at universiteterne fremover ikke kan udbyde supplerende uddannelsesaktiviteter med henblik på at opfylde adgangskrav på kandidatuddannelse. Eventuel suppleringsaktivitet vil fremover skulle gennemføres efter, at den studerende er optaget på kandidatuddannelsen, jf. forslaget § 1, nr. 2.

Til nr. 2 (§ 5 a)

Med bestemmelsen foreslås det som noget nyt at give universitetet mulighed for at kunne udbyde supplerende uddannelsesaktivitet til studerende, men først efter at de er blevet optaget på kandidatuddannelsen. Denne suppleringsaktivitet har til formål at bidrage til en større fleksibilitet i universiteternes optag, uden at det faglige niveau på kandidatuddannelserne sænkes. Ministeren fastsætter regler om denne suppleringsaktivitet i medfør af bestemmelsen i § 8, stk. 1, 1. pkt., jf. forslaget § 1, nr. 3.

Til nr. 3 (§ 8, stk. 1, 1. pkt.)

Det foreslås, at ministerens gældende bemyndigelse udvides som en konsekvens af forslaget § 1, nr. 2. Bemyndigelse tænkes udmøntet sådan, at suppleringen kun skal anvendes til studerende, der i forvejen har en bachelor- eller professionsbacheloruddannelse, som er fagligt beslægtet med den kandidatuddannelse, de bliver optaget på, og hvor den studerende alene mangler enkelte vigtige fag i et omfang svarende til højst 15 ECTS-point. Et beslægtet bachelor- og kandidatforløb betyder, at der skal være faglig sammenhæng mellem bacheloruddannelsen, herunder professionsbacheloruddannelsen, og de kandidatuddannelser, bachelorerne kan optages på. Begrundelsen herfor er, at der skal være faglig progression - ikke blot i selve bacheloruddannelsen - men også i forholdet mellem bacheloruddannelsen og kandidatuddannelsen.

Suppleringen har til formål at sikre, at de studerende har erhvervet de nødvendige faglige forudsætninger for fortsat optagelse på kandidatuddannelsen. Derfor er det også hensigten, at den studerende skal bestå de prøver, som indgår i suppleringen, inden udgangen af den studerendes første semester (halve studieår) efter studiestart, for at den studerende kan fortsætte uddannelsen. Det vil gælde, uanset om den studerende har brugt sine prøveforsøg. Universitetet fastsætter selv antal prøveforsøg, herunder hvorvidt den studerende kun har ret til et prøveforsøg.

Universitetet træffer selv beslutning om, hvorvidt det vil udbyde suppleringen inden studiestarten på kandidatuddannelsen, f.eks. i august måned inden studiestarten pr. 1. september, og/eller udbyde suppleringen sideløbende med kandidatuddannelsens første semester (halve studieår). Suppleringsfag, som en kandidatstuderende er tilmeldt til i forbindelse med optagelsen på en kandidatuddannelse, vil ikke indgå i opgørelse af den studerendes fremdrift på kandidatuddannelsen.

Den studerende kan kun oppebære SU, hvis betingelserne for at oppebære SU på kandidatuddannelsen er opfyldt.

Til nr. 4 (§ 8, stk. 2 og 3)

Med bestemmelsen i *stk. 2* foreslås ministerens bemyndigelse udvidet, sådan at der kan fastsættes regler om, at universitetet får pligt til at sikre, at den studerende, der er optaget på en bachelor- eller kandidatuddannelse, hvert studieår bliver tilmeldt fag svarende til et studieårs normering, dvs. 60 ECTS-point, eller hvert halve studieår bliver tilmeldt fag svarende til 30 ECTS-point. Det følger af uddannelsens studieordning, hvilke fag og prøver den studerende i de enkelte studieår skal deltage i og dermed tilmeldes.

Det er hensigten, at ministeren endvidere vil bestemme, at den hidtidige mulighed for at foretage rettidig afmelding fra de enkelte prøver afskaffes. Hvis den studerende vælger ikke at deltage i den første ordinære prøve, vil det fremover tælle som et prøveforsøg ud af tre.

Det er hensigten, at de gældende regler om hurtig omprøve skal fortsætte uændret. Det indebærer, at den studerende ikke har pligt til at benytte muligheden for hurtig omprøve, men i stedet kan vælge at deltage i næste ordinære prøve.

Ministeren vil tillige fastsætte regler om, at universitetet kan dispensere fra de fastsatte regler om tilmelding til fag og prøver i de tilfælde, hvor der foreligger usædvanlige forhold, som vedrører den enkelte studerendes egne konkrete forhold. Det kan f.eks. vedrøre dokumenteret sygdom, eliteidrætsudøveres konkurrencedeltagelse eller andre tilsvarende forhold, hvor den studerende ikke vil være i stand til at gennemføre den normerede undervisning og de dertil knyttede prøver i fuldt omfang. Der kan være andre situationer, hvor den studerende har brug for en pause fra studierne, f.eks. studerende med små børn eller studerende med funktionsnedsættelse. Efter de gældende regler, jf. bachelor- og kandidatadgangsbekendtgørelserne, kan studerende få orlov fra en uddannelse efter regler, der fastsættes af universitetet. Ministeriet vil derfor - i dialog med universiteterne - vurdere, om de gældende centrale regler om orlov skal justeres som følge af de nye regler om studieaktivitet.

Med forslaget er der ikke tånt ændringer i forhold til de studerende, som sideløbende er indskrevet på en kandidat- og ph.d.-uddannelse, jf. universitetslovens § 4, stk. 4. Disse studerende skal årligt tilmeldes uddannelseselementer på kandidat- og ph.d.-uddannelsen, der samlet svarer til 60 ECTS-point.

Det er endvidere hensigten, at ministeren med hjemmel i den foreslåede bestemmelse vil fastsætte nærmere regler om mulighederne for tilmelding af bachelorstuderende til fag og prøver på op til 30 ECTS-point på en kandidatuddannelse, herunder hvilke forudsætninger og betingelser der skal gælde for ordningen. Det forventes fastsat, at tilmelding af en bachelorstuderende til fag og prøver på en kandidatuddannelse forudsætter, at den studerende kan optages på kandidatuddannelsen efter gennemført bacheloruddannelse. Forslaget skal ses i sammenhæng med det ovennævnte forslag om øgede krav til studerende om fremdrift på studierne, idet fag som en bachelorstuderende er tilmeldt på en kandidatuddannelse, ikke vil indgå i opgørelse af den studerendes fremdrift på bacheloruddannelsen. Der henvises til de almindelige bemærkninger under afsnit 2.1.2.3.

Det foreslås med bestemmelsen i *stk. 3*, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om automatisk indmeritering i den samlede uddannelse af forhåndsgodkendte uddannelseselementer, når de er gennemført og bestået.

Efter gældende ret har studerende, der er i gang med en uddannelse på et dansk universitet, har som led i uddannelsen mulighed for at tage SU med til et studieophold i udlandet. Hvis studieopholdet ikke sker gennem en udvekslingsaftale, har den studerende mulighed for at opnå et udlandsstipendium. For at et studieophold i udlandet kan gennemføres med SU og udlandsstipendium er det en betingelse, at opholdet på forhånd er godkendt af det danske universitet (studienævnet) som fuldt meritgivende – dvs. erstatter en tilsvarende del af den danske uddannelse (forhåndsmerit). Den endelige merit forudsætter i dag, at den studerende gennemfører og består de prøver, som er forudsat i afgørelsen om forhåndsmerit, og at den studerende ansøger om, at de skal meriteres ind i uddannelsen.

Tilsvarende har studerende som led i uddannelsen ved det danske universitet mulighed for at tage et studieophold ved et andet dansk universitet eller at gennemføre projektorienterede forløb, eventuelt i tilknytning til områder uden for universitetet i Danmark eller i udlandet. Gennemførelse af disse forløb forudsætter også, at de på forhånd er godkendt af det danske universitet (studienævnet) som fuldt meritgivende.

Det er studienævnet ved det danske hjemuniversitet, der efter de gældende regler træffer afgørelse om merit og forhåndsmerit, jf. den gældende bestemmelse i universitetslovens § 18, stk. 4, nr. 4.

Med bestemmelsen får det danske hjemuniversitet og den studerende fremover en gensidig forpligtelse, der indebærer, at forhåndsgodkendte uddannelseselementer eller fag skal meriteres ind i uddannelsen, når de er gennemført og bestået. Den studerende vil ikke længere have mulighed for at undlade at få meritoverførsel for gennemførte fag og herved forlænge uddannelsesforløbet med ekstra ECTS-point.

Det vil fortsat være studienævnet ved det danske hjemuniversitet, der træffer afgørelsen om forhåndsmerit. Det er hensigten, at ministerens bemyndigelse efter forslaget udmøntes, sådan at universitetet får pligt til administrativt, dvs. uden en ny forelæggelse for studienævnet, at give den endelige merit for alle forhåndsgodkendte uddannelseselementer, herunder projektorienterede forløb, hvis de gennemføres og bestås. Studienævnsformanden får også til opgave på studienævnets vegne at give en ny forhåndsgodkendelse, hvis der er behov for ændringer i forhåndsgodkendelsen, jf. lovforslagets § 1, nr. 5, og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Til brug for sagsoplysning ved behandlingen af den endelige indmeritering skal universitetet have dokumentation for, at de forhåndsgodkendte uddannelseselementer er gennemført og bestået. Det vil være hurtigst og lettest at administrere, hvis det danske hjemuniversitet selv kan indhente disse oplysninger fra værtsinstitutionen. Det følger af bestemmelsen i persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 1, at udvekslingen af disse oplysninger

ger forudsætter den studerendes samtykke. Derfor er det hensigten, at ministeren vil bestemme, at afgørelser om forhåndsmerit i forbindelse med studieophold ved andre universiteter i Danmark eller i udlandet betinges af, at den studerende på forhånd har givet sit samtykke til udveksling af disse oplysninger. Herved bliver den studerende også opmærksom på konsekvenserne af en ansøgning om forhåndsmerit.

Hvis den studerende ikke vil give sit samtykke til udveksling af de nødvendige oplysninger, kan studienævnet ikke give forhåndsmerit.

For så vidt angår indhentelse af oplysninger fra udenlandske universiteter kan der i disse lande være regler, der betyder, at oplysningerne kun kan indhentes af den studerende selv. Derfor vil den studerendes samtykkeerklæring i forbindelse med ansøgning om forhåndsmerit også skulle omfatte disse tilfælde. Dvs. at den studerende forpligter sig til at indhente og aflevere oplysningerne til sit danske hjemuniversitet i de tilfælde, hvor den udenlandske lovgivning er til hinder for, at de kan indhentes af det danske hjemuniversitet.

Med forslaget får ministeren endvidere mulighed for at fastsætte nærmere regler om, at studerende, der ansøger om studieskift til en anden bachelor- eller kandidatuddannelse, og at tidligere studerende, som genoptager et uddannelsesforløb, skal oplyse om beståede uddannelseselementer fra alle tidligere danske og udenlandske uddannelsesforløb på samme niveau, dvs. samme niveau i den danske eller den europæiske kvalifikationsramme eller på et tilsvarende niveau, og at universitetet sikrer, at der altid foretages en meritvurdering af disse beståede uddannelseselementer. Studerendes overflytning mellem samme bachelor- eller kandidatuddannelse på forskellige danske universiteter berøres ikke af det foreslåede.

De regler om universiteternes sagsbehandling, som det er hensigten at fastsætte, vil bl.a. indeholde krav om, at universiteterne skal indrette deres ansøgningsskemaer og lignende om studieskift og genindskrivning m.v. sådan, at det tydeligt fremgår, at ansøgeren har pligt til at oplyse om og søge merit for tidligere beståede uddannelseselementer fra tidligere uddannelsesforløb på samme niveau.

Det er hensigten at fastsætte bestemmelser om universiteternes adgang til at udstede regler om disciplinære foranstaltninger over for studerende, som har afgivet urigtige eller mangelfulde oplysninger om tidligere beståede uddannelseselementer. Det er endvidere hensigten at fastsætte regler om universiteternes adgang til at gøre behandling af en ansøgning om studieskift m.v. afhængig af, at den studerende eller tidligere studerende giver samtykke til at indhente oplysninger om beståede uddannelseselementer fra uddannelser på samme niveau fra andre uddannelsesinstitutioner.

Det faglige ansvar for meritvurderingen forbliver hos det enkelte universitet, jf. universitetslovens § 18, stk. 4, nr. 4. Det forudsættes, at universiteterne i videst muligt omfang søger at indpasse merit for tidligere beståede uddannelseselementer i den nye bachelor- eller kandidatuddannelses ramme for valgfag. Der henvises til de almindelige bemærkninger under afsnit 2.1.2.2.

Til nr. 5 (§ 18, stk. 6)

Med bestemmelsen foreslås, at det bliver studienævnets formandens opgave at foretage ændringer i den forhåndsgodkendelse, som den studerende har fået af studienævnet på sit hjemuniversitet, hvis der efter godkendelsen sker ændringer i de forhåndsgodkendte uddannelseselementer. Der tænkes f.eks. på de situationer, hvor den studerende meget sent erfarer, at det forhåndsgodkendte uddannelseselement alligevel ikke udbydes af værtsinstitutionen. I disse tilfælde har den studerende oftest brug for meget hurtigt at få en ny forhåndsgodkendelse fra sit hjemuniversitet.

Det foreslås derfor, at studienævnets formanden i samarbejde med den studerende meget hurtigt undersøger, om der eventuelt udbydes andre relevante uddannelseselementer, herunder eventuelt uddannelseselementer som kan meriteres ind i uddannelsens valgfagsramme, og at studienævnets formanden på studienævnets vegne samtidig meddeler den studerende en ny forhåndsgodkendelse. Hjemuniversitetet sørger herefter for indmeritering af de nye uddannelseselementer, når de er gennemført og bestået.

Der henvises endvidere til bemærkningerne til nr. 4.

Til nr. 6 (§ 19, stk. 3)

Det er forventningen, at universitetet efter lovforslaget kun undtagelsesvis vil optage bachelorer eller professionsbachelorer på en kandidatuddannelse og samtidig stille krav om, at der skal suppleres, og som følge heraf vil aktiviteten blive meget begrænset.

Det foreslås derfor, at universitetet inden for sine nuværende taxameterbevillinger fuldt ud selv finansierer suppleringsaktiviteten, for så vidt angår danske borgere samt EU/EØS-borgere, der skal ligestilles med dan-

ske borgere. Det betyder, at universitetet hverken modtager tilskud fra staten eller må opkræve deltagerbetaling til suppleringsaktiviteten fra disse borgere, jf. forslaget § 1, nr. 7.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under afsnit 2.1.2.2.

Til nr. 7 (§ 26, stk. 3)

Med bestemmelsen skal universitetet opkræve fuld deltagerbetaling til suppleringsaktiviteten fra udenlandske studerende fra tredjelande, dvs. udenlandske studerende, der hverken efter EU-retten, herunder EØS-aftalen, eller konventioner og aftaler, som Danmark har indgået, har krav på ligestilling med danske studerende for så vidt angår gratis uddannelse. Samtidig præciserer bestemmelsen, at universitetet selv afholder udgiften til denne aktivitet for øvrige studerende, hvilket vil sige, at universitetet ikke må opkræve deltagerbetaling fra disse studerende. Dette medfører en tilsvarende ændring af bekendtgørelsen om tilskud og revision m.v. ved universiteterne.

Der henvises endvidere til bemærkningerne til nr. 6.

Til § 2

(Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser)

Til nr. 1 (§ 22, stk. 1, nr. 4)

Med bestemmelsen foreslås ministerens bemyndigelse præciseret, så bemyndigelsen omfatter fastsættelse af nærmere regler om, at tilmelding til uddannelsens prøver bliver obligatorisk og bindende.

Ministerens bemyndigelse vil blive anvendt til at fastsætte regler om, at den studerende bindende er tilmeldt prøver svarende til et fuldt studieår, og at den studerende ikke kan framelde sig prøverne, bortset fra i tilfælde af dokumenteret sygdom, eliteidrætsudøveres konkurrencedeltagelse eller anden uforudseelig grund. Det vil fortsat være muligt for uddannelsesinstitutionen at fravige kravet om tilmelding til prøver svarende til et fuldt studieår begrundet i usædvanlige forhold.

Til nr. 2 (§ 23)

Med forslaget får ministeren mulighed for at fastsætte nærmere regler om, at studerende skal oplyse om beskæftigelse og gennemførte uddannelseselementer fra alle tidligere danske og udenlandske uddannelsesforløb, og at uddannelsesinstitutionen altid skal foretage en meritvurdering af disse. De nærmere regler vil endvidere kunne omfatte, at uddannelsesinstitutionen som betingelse for at give merit på forhånd til et studieophold ved en anden uddannelsesinstitution i Danmark eller i udlandet eller et praktikophold i udlandet skal have den studerendes samtykke til, at uddannelsesinstitutionen kan indhente de nødvendige oplysninger om opholdet. Det følger af persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 1, at indhentelse af sådanne oplysninger forudsætter den studerendes samtykke. Den faglige vurdering skal stadig foretages af uddannelsesinstitutionen, og der er derfor ikke tale om, at der skal gives merit for uddannelseselementer, praktikforløb og beskæftigelse, som efter uddannelsesinstitutionens vurdering ikke har relevans for den pågældende uddannelse.

Bemyndigelsen vil endvidere blive anvendt til at fastsætte regler om, at uddannelsesinstitutionerne skal offentliggøre en statistik over deres meritpraksis.

Til § 3

(Lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner)

Til nr. 1 (§ 10, stk. 1, nr.1)

Ministeren kan fastsætte regler om uddannelserne og disses indhold og varighed.

Med bestemmelsen foreslås ministerens bemyndigelse udvidet, så der kan fastsættes regler om, at institutionen får pligt til at sikre, at den studerende, der er optaget på en uddannelse, hvert studieår bliver tilmeldt/skal følge uddannelseselementer svarende til et studieårs normering, dvs. 60 ECTS-point, eller hvert halve studieår bliver tilmeldt/skal følge uddannelseselementer svarende til 30 ECTS-point. Det følger af uddannelsernes studieordninger, hvilke uddannelseselementer, bedømmelser og prøver den studerende i de enkelte studieår skal deltage i og/eller dermed tilmeldes.

Ministeren vil tillige fastsætte regler om, at institutionen kan dispensere fra de fastsatte regler om tilmelding til fag i de tilfælde, hvor der foreligger usædvanlige forhold, som vedrører den enkelte studerendes egne konkrete forhold. Det kan f.eks. vedrøre dokumenteret sygdom, eliteidrætsudøveres konkurrencedeltagelse eller andre tilsvarende forhold, hvor den studerende ikke vil være i stand til at gennemføre den normerede undervisning og de dertil knyttede prøver i fuldt omfang.

Til nr. 2 (§ 10, stk. 1, nr. 2)

Ministeren kan fastsætte regler om eksaminer, bedømmelser og prøver. Det er hensigten, at ministeren vil bestemme, at muligheden for at foretage rettidig afmelding fra de enkelte prøver eller bedømmelser afskaffes. Hvis den studerende vælger ikke at deltage i en ordinær prøve, vil det fremover tælle som et prøveforsøg ud af tre.

Ministeren kan også fastsætte regler om, at den studerende automatisk er tilmeldt de prøver eller bedømmelser, der hører til de uddannelseselementer, som den pågældende er tilmeldt, jf. nr. 1

En studerende, der har deltaget i en ordinær prøve eller bedømmelse uden at bestå denne, skal have mulighed for at gå til omprøve eller bedømmelse snarest muligt.

Ministeren vil tillige fastsætte regler om, at institutionen kan dispensere fra de fastsatte regler om tilmelding til prøver i de tilfælde, hvor der foreligger usædvanlige forhold. Et usædvanligt forhold kan f.eks. være dokumenteret sygdom eller andre tilsvarende forhold, som vedrører den enkelte studerendes egne konkrete forhold.

Det er endvidere hensigten, at ministeren med hjemmel i den foreslåede bestemmelse vil fastsætte nærmere regler om mulighederne for tilmelding af bachelorstuderende til uddannelseselementer, bedømmelser og prøver på op til 30 ECTS-point på en kandidatuddannelse, herunder hvilke forudsætninger og betingelser der skal gælde for ordningen. Herunder forventes det fastsat, at tilmelding af en bachelorstuderende til uddannelseselementer, bedømmelser og prøver på en kandidatuddannelse forudsætter, at den studerende kan optages på kandidatuddannelsen efter gennemført bacheloruddannelse. Forslaget skal ses i sammenhæng med de ovennævnte forslag om øgede krav til studerende om fremdrift på studierne, idet uddannelseselementer, som en bachelorstuderende er tilmeldt på en kandidatuddannelse, ikke vil indgå i opgørelse af den studerendes fremdrift på bacheloruddannelsen.

Til nr. 3 (§ 10, stk. 2)

Det foreslås med bestemmelsen, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om automatisk indmeritering i den samlede uddannelse af forhåndsgodkendte uddannelseselementer, når de er gennemført og bestået.

Studerende, der er i gang med en uddannelse på en dansk uddannelsesinstitution, har som led i uddannelsen mulighed for at tage SU med til et studieophold i udlandet. For at et studieophold i udlandet kan gennemføres med SU, er det en betingelse, at opholdet på forhånd er godkendt af den danske uddannelsesinstitution (studienævnet) som fuldt meritgivende – dvs. erstatter en tilsvarende del af den danske uddannelse (forhåndsmerit). Den endelige merit forudsætter, at den studerende gennemfører og består de prøver, som er forudsat i afgørelsen om forhåndsmerit.

Tilsvarende har studerende som led i uddannelsen ved den danske uddannelsesinstitution mulighed for at tage et studieophold ved et dansk universitet eller anden dansk uddannelsesinstitution eller at gennemføre praktik. Gennemførelse af disse forløb forudsætter også, at de på forhånd er godkendt af den danske uddannelsesinstitution (studienævnet) som fuldt meritgivende.

Med bestemmelsen får den danske uddannelsesinstitution og den studerende en gensidig forpligtelse, der indebærer, at forhåndsgodkendte uddannelseselementer skal meriteres ind i uddannelsen, når de er gennemført og bestået. Den studerende vil ikke længere have mulighed for at undlade at få meritoverført gennemførte uddannelseselementer og herved forlænge uddannelsesforløbet.

Det vil fortsat være studienævnet ved hjemmuddannelsesinstitution, der træffer afgørelsen om forhåndsmerit. Det er hensigten, at ministerens bemyndigelse efter forslaget udmøntes, sådan at uddannelsesinstitutionen får pligt til administrativt, dvs. uden en ny forelæggelse for studienævnet, at give den endelige merit for alle forhåndsgodkendte uddannelseselementer, herunder praktik, hvis de gennemføres og består. Stu-

dieudvalgsformanden får også til opgave på studienævnets vegne at give en ny forhåndsgodkendelse, hvis der er behov for ændringer i forhåndsgodkendelsen.

Til brug for sagsoplysning ved behandlingen af den endelige indmeritering skal uddannelsesinstitutionen have dokumentation for, at de forhåndsgodkendte uddannelseselementer er gennemført og bestået. Det vil være hurtigst og lettest at administrere, hvis den danske hjemuddannelsesinstitution selv kan indhente disse oplysninger fra værtsinstitutionen. Det følger af bestemmelsen i persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 1, at udvekslingen af disse oplysninger forudsætter den studerendes samtykke. Derfor er det hensigten, at ministeren vil bestemme, at afgørelser om forhåndsmerit i forbindelse med studieophold ved andre uddannelsesinstitutioner i Danmark eller i udlandet betinges af, at den studerende på forhånd har givet sit samtykke til udveksling af disse oplysninger. Herved bliver den studerende også opmærksom på konsekvenserne af en ansøgning om forhåndsmerit.

Hvis den studerende ikke vil give sit samtykke til udveksling af de nødvendige oplysninger, kan studienævnet ikke give forhåndsmerit.

For så vidt angår indhentelse af oplysninger fra udenlandske uddannelsesinstitutioner kan der i disse lande være regler, der betyder, at oplysningerne kun kan indhentes af den studerende selv. Derfor vil den studerendes samtykkeerklæring i forbindelse med ansøgning om forhåndsmerit også skulle omfatte disse tilfælde. Dvs. at den studerende forpligter sig til at indhente og aflevere oplysningerne til sin danske hjemuddannelsesinstitution i de tilfælde, hvor den udenlandske lovgivning er til hinder for, at de kan indhentes af den danske hjemuddannelsesinstitution.

Med forslaget får ministeren endvidere mulighed for at fastsætte nærmere regler om, at studerende, der ansøger om studieskift til en anden uddannelse, og at tidligere studerende, som genoptager tidligere uddannelsesforløb, skal oplyse om beståede uddannelseselementer fra alle tidligere danske og udenlandske uddannelsesforløb på samme niveau, dvs. samme niveau i den danske eller den europæiske kvalifikationsramme eller på et tilsvarende niveau, og at uddannelsesinstitutionen sikrer, at der altid foretages en meritvurdering af disse beståede uddannelseselementer. Studerendes overflytning mellem samme bachelor- eller kandidatuddannelse på forskellige danske kunstneriske uddannelsesinstitutioner berøres ikke af det foreslåede.

De regler om uddannelsesinstitutionernes sagsbehandling, som det er hensigten at fastsætte, vil bl.a. indeholde krav om, at uddannelsesinstitutionerne skal indrette deres ansøgningskemaer og lignende om studieskift og genindskrivning m.v. sådan, at det tydeligt fremgår, at ansøgeren har pligt til at oplyse om og søge merit for tidligere beståede uddannelseselementer fra tidligere uddannelsesforløb på samme niveau.

Det er hensigten at fastsætte regler om, uddannelsesinstitutionernes adgang til at gøre behandling af en ansøgning om studieskift m.v. afhængig af, at den studerende giver samtykke til at indhente oplysninger om beståede uddannelseselementer fra uddannelser på samme niveau fra andre uddannelsesinstitutioner.

Det faglige ansvar for meritvurderingen forbliver hos den enkelte uddannelsesinstitution. Det forudsættes, at uddannelsesinstitutionerne i videst muligt omfang søger at indpasse merit for tidligere beståede uddannelseselementer i den nye uddannelses ramme for valgfag.

Til nr. 4 (§ 16 a, stk. 3)

Designskolen Kolding har siden 2004 som led i en proces for at højne fagligheden og forskningsindsatsen inden for designfaget haft tilladelse fra Kulturministeriet til at bedrive forskning samt til at uddanne ph.d.-studerende i samarbejde med Arkitektskolen Aarhus og Center for Designforskning.

Designskolen Kolding blev på grund af sin status som selvejende institution skrevet ind i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner i et selvstændigt kapitel, da Kulturministeriet i 1999 overtog uddannelsen fra det daværende Undervisningsministerium, og der er derfor enkelte af lovens bestemmelser, som Designskolen Kolding ikke umiddelbart blev omfattet af. Siden 1999 har Designskolen Kolding gennemgået store forandringer, som bl.a. blev fastslået ved Danmarks Evalueringsinstituts akkrediteringsrapport fra 2010, hvor Designskolen Koldings uddannelser blev akkrediteret som henholdsvis bachelor- og kandidatuddannelser. Selve lovteksten vedrørende Designskolen Kolding blev dog ikke opdateret, og derfor er det ikke tydeligt, at lovens kapitel 5 om forskeruddannelser finder anvendelse for Designskolen

Kolding. Det følger dog af lovbemærkningerne til ændringslov nr. 1268 af 16. december 2009 samt finansloven, at Kulturministeriets hensigt har været, at Designskolen Kolding lige som de øvrige videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner skulle have mulighed for at udbyde ph.d.-uddannelser.

*Til § 4
(Lov om maritime uddannelser)*

Til nr. 1 (§ 12, stk. 1, nr. 2)

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser kan fastsætte regler om uddannelsernes indhold og varighed.

Med bestemmelsen foreslås ministerens bemyndigelse udvidet, sådan at der kan fastsættes regler om, at institutionen får pligt til at sikre, at den studerende, der er optaget på en maritim uddannelse, hvert studieår eller ved hvert semester bliver tilmeldt de uddannelseselementer, der svarer til studieårets eller semesterets normering, normalt 30-60 ECTS-point.

Ministeren vil tillige fastsætte regler om, at institutionen kan dispensere fra de fastsatte regler om tilmelding til uddannelseselementer i de tilfælde, hvor der foreligger usædvanlige forhold. Et usædvanligt forhold kan f.eks. være dokumenteret sygdom eller andre tilsvarende forhold, som vedrører den enkelte studerendes egne konkrete forhold.

Til nr. 2 (§ 12, stk. 1, nr. 4)

I forbindelse med prøver har den studerende mulighed for at foretage rettidig afmelding af prøven inden for en af institutionen fastsat frist. Det er hensigten, at ministeren vil bestemme, at muligheden for at foretage rettidig afmelding fra de enkelte prøver afskaffes. Hvis den studerende vælger ikke at deltage i en ordinær prøve, vil det fremover tælle som et prøveforsøg ud af tre.

Ministeren vil tillige fastsætte regler om, at institutionen kan dispensere fra de fastsatte regler om tilmelding til prøver i de tilfælde, hvor der foreligger usædvanlige forhold, som vedrører den enkelte studerendes egne konkrete forhold. Det kan f.eks. vedrøre dokumenteret sygdom, eliteidrætsudøveres konkurrencedeltagelse eller andre tilsvarende forhold, hvor den studerende ikke vil være i stand til at gennemføre den normerede undervisning og de dertil knyttede prøver i fuldt omfang.

Til nr. 3 (§ 12, stk. 2)

Med forslaget får ministeren mulighed for at fastsætte nærmere regler om, at studerende skal oplyse om beskæftigelse og gennemførte uddannelseselementer fra alle tidligere danske og udenlandske uddannelsesforløb, og at uddannelsesinstitutionen altid skal foretage en meritvurdering af disse. De nærmere regler vil endvidere kunne omfatte, at uddannelsesinstitutionen som betingelse for at give merit på forhånd til et studieophold ved en anden uddannelsesinstitution i Danmark eller i udlandet eller et praktikophold i udlandet skal have den studerendes samtykke til, at uddannelsesinstitutionen kan indhente de nødvendige oplysninger om opholdet. Det følger af persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 1, at indhentelse af sådanne oplysninger forudsætter den studerendes samtykke. Den faglige vurdering skal stadig foretages af uddannelsesinstitutionen, og der er derfor ikke tale om, at der skal gives merit for uddannelseselementer, praktikforløb og beskæftigelse, som efter uddannelsesinstitutionens vurdering ikke har relevans for den pågældende uddannelse. Bemyndigelsen vil endvidere blive anvendt til at fastsætte regler om, at uddannelsesinstitutionerne skal offentliggøre en statistik over deres meritpraksis.

*Til § 5
(Lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU))*

Til nr. 1 (§ 8, stk. 2, nr. 3)

Med forslaget afskaffes muligheden for at få SVU til supplerende uddannelsesaktiviteter med henblik på at opfylde adgangskrav på kandidatuddannelse, der udbydes efter § 5, stk. 1, nr. 3, i universitetsloven. Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 1, der afskaffer universiteternes mulighed for som deltidsuddannelse at udbyde supplerende uddannelsesaktiviteter med henblik på at opfylde adgangskrav på en kandidatuddannelse.

Til § 6
(Ikrafttræden)

Det foreslås med bestemmelsen i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. juli 2013.

Det foreslås med bestemmelsen i *stk. 2*, at lovforslagets § 1, nr. 1-3 og 6, samt § 5, som vedrører suppleringsordning, først får virkning for de studerende, der påbegynder en kandidatuddannelse fra den 1. februar 2015 eller senere. Det betyder, at universiteterne kan udbyde suppleringsordning med henblik på at opfylde adgangskrav på kandidatuddannelse efter de hidtil gældende regler til og med 31. august 2014.

Det foreslås med bestemmelserne i *stk. 3*, at de dele af lovforslaget, som vedrører de studerendes tilmelding til fag svarende til 60 ECTS-point og de tilhørende prøver, samt de dele, som vedrører bachelorstuderendes mulighed for tilmelding til fag og prøver på kandidatuddannelse, først får virkning fra 1. juli 2014, så det vil omfatte alle studerende fra studieåret 2014-15. Der vil dog ikke være krav om, at studerende, som i tidligere studieår har været tilmeldt mindre end 60 ECTS-point, skal tilmeldes de manglende ECTS-point ud over de 60 ECTS-point. Dette vil give såvel de studerende som uddannelsesinstitutionerne mulighed for at nå at indrette sig på det nye regelsæt. For uddannelsesinstitutionerne vil det i visse tilfælde være nødvendigt at foretage ændringer i studieordningerne.

Det foreslås med bestemmelsen i *stk. 4*, at de dele af lovforslaget, som vedrører bedre merit ved studieophold, først får virkning for studieophold, der skal gennemføres fra studieåret 2014-15, uanset om der ansøges herom før studieårets start.

De dele af lovforslaget, som vedrører bedre merit ved studieskift, træder i kraft den 1. juli 2013, jf. det foreslåede *stk. 1*. Dette vil medføre, at de studerende, som søger om optag på en videregående uddannelse fra sommeroptaget 2014, og som bliver optaget, vil være omfattet.

Det foreslås med *stk. 5*, at de eksisterende bekendtgørelser under de berørte love forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye som følge af bemyndigelserne i denne lov. Dette sikrer, at der kontinuerligt vil være et gældende regelsæt.

Til § 7

Det foreslås, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.